Waarom Apache “bye bye big tech” zegt

Jan Walraven
Journalist bij Apache
apache.be/jan

- Een waarschuwing
- De diefstal van de eeuw
- Veiligheidskwestie
- De grote oversteek
- Zelf aan de slag

Een waarschuwing

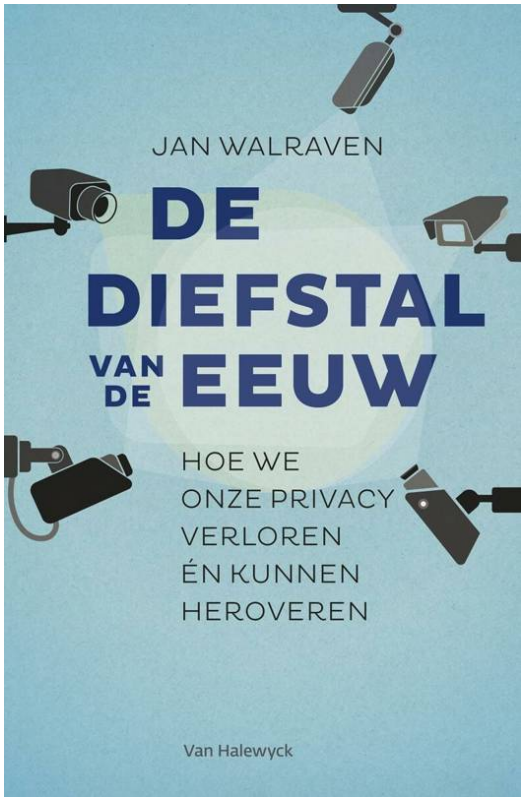
"Today, an oligarchy is taking shape in America of extreme wealth, power, and influence that literally threatens our entire democracy, our basic rights and freedoms, and a fair shot for everyone to get ahead."

“potential rise of a tech-industrial complex”

De diefstal van de eeuw

- Datakapitalisme
- Beïnvloeding
- Verslavend design
- Machtsconcentratie
- Afhankelijkheid

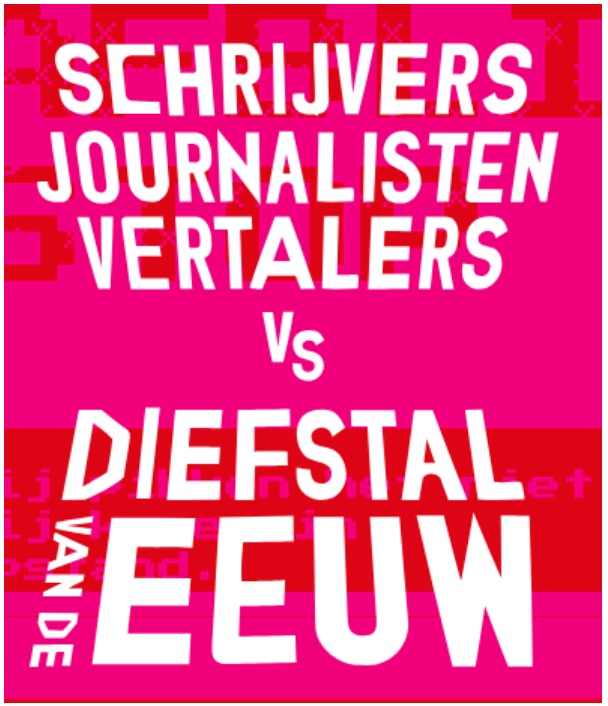

Onderzoek

Overheden in België hangen vast aan Amerikaanse big tech

4 maart 2026 • door **Jan Walraven**

Bijna 85% van de federale, ruim 91% van de Vlaamse overheidsinstellingen en bijna 98% van de Vlaamse steden en gemeenten hangen voor hun mailverkeer vast aan Microsoft. Heel wat overheidswebsites worden bovendien online gehouden door Amerikaanse bedrijven. Zeker onder de regering-Trump roept deze afhankelijkheid vragen op.

“AI-bedrijven gaan massaal aan de haal met creatief werk. (...)
De teksten van schrijvers, journalisten en vertalers worden gebruikt voor het trainen van AI-taalmodellen (...) Zonder toestemming. Zonder transparantie over hoe dit gebeurt en zonder een eerlijke vergoeding.”

Generative AI ... “feeds on the exploding troves of data amassed through surveillance capitalism. It is fueled and abetted by the culture of AI research that views consuming as much data as possible as its moral responsibility. Generative AI is now also pushing each of these phenomena even further.”

Journalist **Karen Hao**
(Empire of AI, 2025)

Veiligheidskwestie

EU-US Data Privacy Framework

Cloud Act

Foreign Intelligence Surveillance Act

"Als het bedrijf onder controle van een Amerikaanse entiteit staat, gelden de Amerikaanse wetten."

Hans Graux

(Vlaamse Toezichtscommissie voor GDPR)

De grote oversteek

- Open source (vs. open weights)
- Open standaarden
- In België of EU (zelf hosten?)
- Beheers- en bedrijfsmodel

En dan … de oversteek wagen

- Indexeren: welke technologie?
- Analyseren: welke risico's?
- Selecteren: welke alternatieven?
- Migreren: welke volgorde?

- Van Google Workspace naar Nextcloud
- Van Mailchimp naar …
- Extra’s?

Zelf aan de slag

- browser: Waterfox (GB), Firefox (US), Zen Browser (EU), LibreWolf, Vivaldi (NO)
- zoekmachine: Qwant (EU), Startpage (EU), Ecosia (EU), DuckDuckGo (US)
- e-mail: Nubo.coop (BE), Mailfence (BE), Tuta (DU), Proton (CH)
- berichten: Signal (US), Matrix/Element (EU), Threema (EU)
- kantoorsoftware: LibreOffice, OnlyOffice, CryptPad (FR)
- cloud: Nextcloud (via Nubo.coop, Domaine Public, Good Cloud (NL)), kSuite (CH), Proton (CH)
- sociale media: Mastodon (EU*), Pixelfed (CA*), PeerTube (EU*), Bluesky (US), Eurosky (Mu, Flashes, Leaflet, ...)
- navigatie: OsmAnd (EU), CoMaps (EU)